

KÖLCSÖNÖS MEGFELELTETÉS VIZSGÁLATA KIVÁLASZTOTT MODELLTERÜLETEN

GISopen konferencia
2010. Március 17-19

Gombás Katalin
Dr. Végső Ferenc

A Velencei-tó vízgyűjtőterülete

Néhány ált. adat:

Területe: 602,4 km²

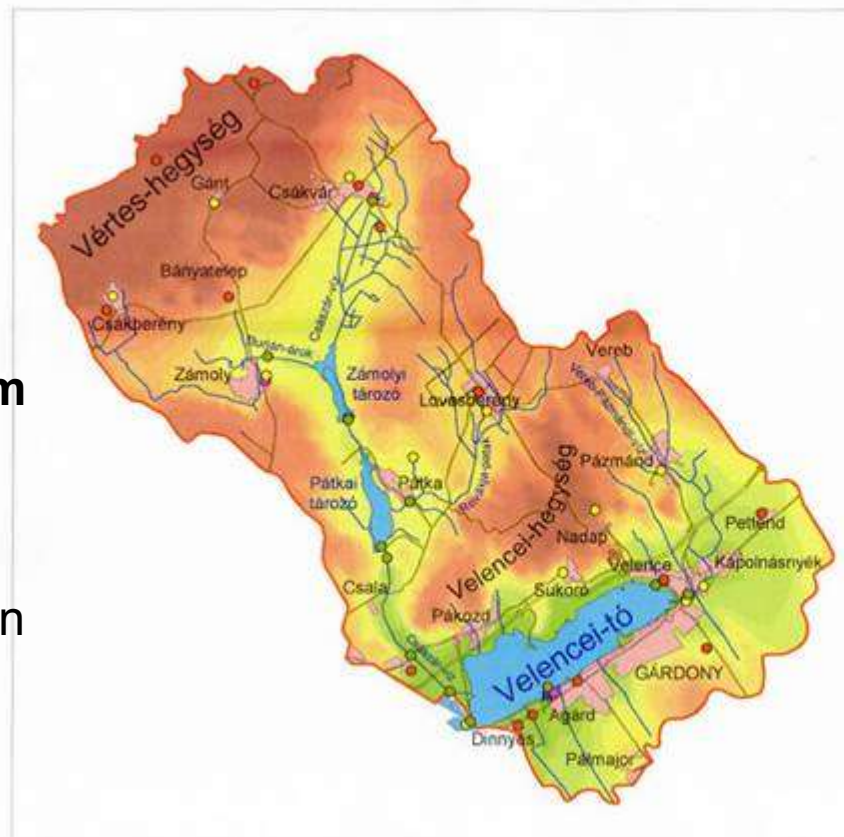
Tó hossza: 10,8 km

Tó szélessége: 2,3 km

Átlagos mélysége: 1,6 m

A tó vízrendszere három fő részre tagozódik:

- Császárvíz
- Vereb-Pázmándi víz
- Tó közvetlen vízgyűjtőjén lévő vízfolyások

A Velencei-tó vízgyűjtője

Vizrajzi állomások

- Felszíni állomás
- Felszín alatti állomás
- Csapadékmérő
- Hőmérő
- Klímaállomás

4 0 4 8 kilométer

Helyzetfeltárás-konfliktusok

- **A vízgyűjtő terület védendő természeti erőforrásai**
  - *felszíni és felszínalatti vizek*
  - *termőföld*
  - *természeti környezeti, kulturális értékek*
- **A vízgyűjtő terület térszerkezeti és társadalmi, gazdasági adottságai**
- **A Velencei- tó vízgyűjtőjének természeti adottságai**
- **A vízgyűjtő terület térhasználati konfliktusainak elemzése**

„Jó gazda” módjára való gazdálkodás prioritásai

- A Víz Keretirányelvnek megfelelően a vizek minőségének megőrzése, illetve 2015-ig jó állapotba hozása
- A termőföld, mint a térség jelentős erőforrásának védelme
- A természeti, környezeti és kulturális értékek védelme
- Az üdülés, idegenforgalom, táj-specifikus fejlesztése
- Természetkímélő mező- és erdőgazdálkodás fejlesztése
- A települési környezet fejlesztése (infrastruktúra- és szolgáltatás-fejlesztés)

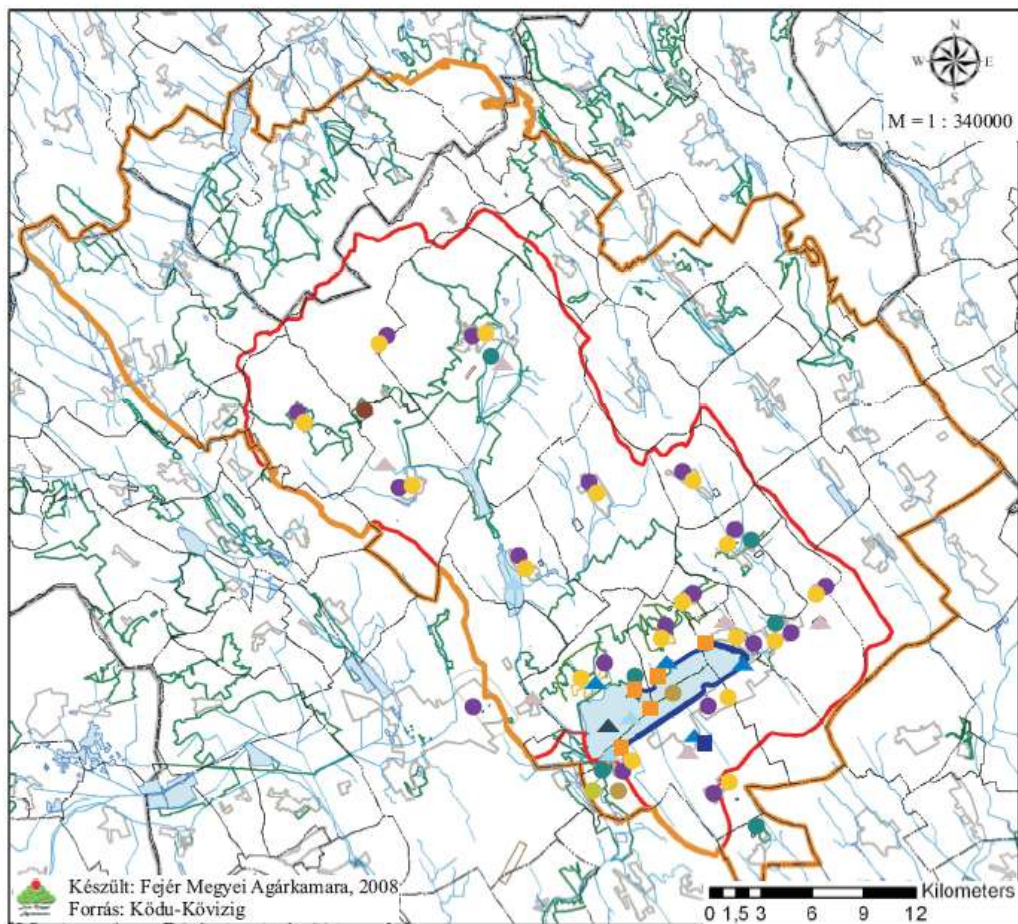
Stratégiai fejlesztés mátrix

Célok		A vízgyűjtő területén élők életszínvonalának emelése			
		Erőforrás	Fejlesztés	Üdülés, idegenforgalom	Mező- és erdőgazdálkodás
Fenntartható fejlesztés	Értéktörző hasznosítás	Víz	<ol style="list-style-type: none"> ▲ A Velencei-tó vízvédelme és vízminőségének megőrzése □ A vízkészlet-gazdálkodás összehangolása — Part és mederszabályozási feladatok (kotrás az üdülési érdek és környezeti feltételek függvényében) ▲ Gyógy-turizmus fejlesztése 	<ol style="list-style-type: none"> A vízfolyások minősége védelmében művelési ág váltások (erdő, gyep) Megfelelő agrotechnikával a talajok vízirtó képességének növelése ▲ Az ömlesztési és halgazdálkodási igények figyelembevételével. 	<ol style="list-style-type: none"> A kül- és belterületi vízrendezés megoldására vízminőségvédelmi akcióprogram kidolgozása A települések szennyvízelvezetésének és megfelelő tisztításának megoldása Illegális hulladék elhelyezés felszámolása
		Termőföld	<ol style="list-style-type: none"> ■ Termál hulladékvíz hasznosítás ■ A zajelhelyezés talajvédelmi szempontú megoldása 	<ol style="list-style-type: none"> Talajvédelmi szempontú művelési ágváltás ▲ Hígtrágya kezelés talajvédelmi szempontú megoldása A korábbi meliorációs munkák rekonstrukciója Birtokrendezés alulról jövő kezdeményezéssel 	<ol style="list-style-type: none"> ■ Lakóterületi fejlesztések korlátozása Az intenzív mezőgazdasági területek védelme
		Természeti környezeti, kulturális értékek	<ol style="list-style-type: none"> ● Az ökoturizmus feltételeinek megteremtése (októrhelyek, bemutatók) ● A Dinnyési-ferő vizutántöltésének biztosítása ● A turisztikai fejlesztéshez szükséges környezeti állapot javítása (felhagyott bányák tájrendezése, tájképi látványok rekonstrukciója) ● Kulturális értékek védelmi és fejlesztési programja 	<ol style="list-style-type: none"> Természetkimélő mező- és erdőgazdálkodás kialakítása (földhasználati struktúraváltás, extenzív gazdálkodás kialakítása) az arra megfelelő területeken ● Természetkimélő nádgazdálkodás megvalósítása Tájjellegű mező és erdőgazdasági termékek előállítás 	<ol style="list-style-type: none"> □ A minőségi turizmus feltételeinek javítása (szállásférőhelyek rekonstrukciója, települési intézményi terek, esztétikus települési környezet kialakítása, ellátó, szolgáltató létesítmények fejlesztése) ● A falusi turizmus feltételeinek javítása a hagyományok élővé tételével (borutak, lovas turizmus) Turisztikai együttműködések javítása (településközi közlekedési infrastruktúra javítása, program koordináció, szervezeti programok marketingjének fejlesztése)

A stratégiai fejlesztés mátrix térképi megjelenítése

Legend

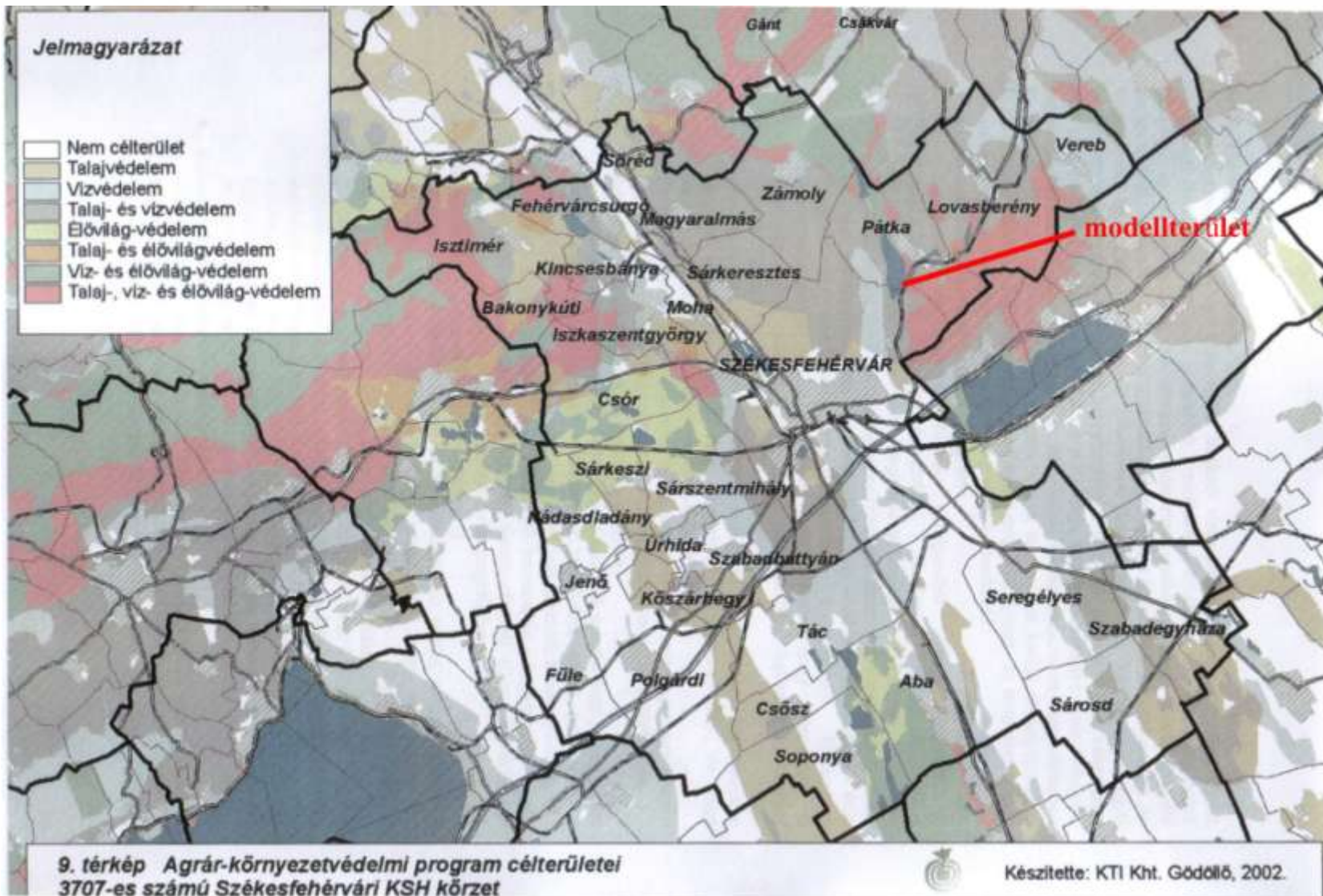
Still water	Border of recreation area
Watercourses	Border of Watershed area
Outskirts	Border of County
Municipal areas	Border of Protected area

Jelmagyarázat

Állóvizek	Üdülőkörzet határ
Vízfolyások	Vizgyűjtő határ
Külterület	Megyehatár
Belterület	Védett területek határa

A modellterület kiválasztása

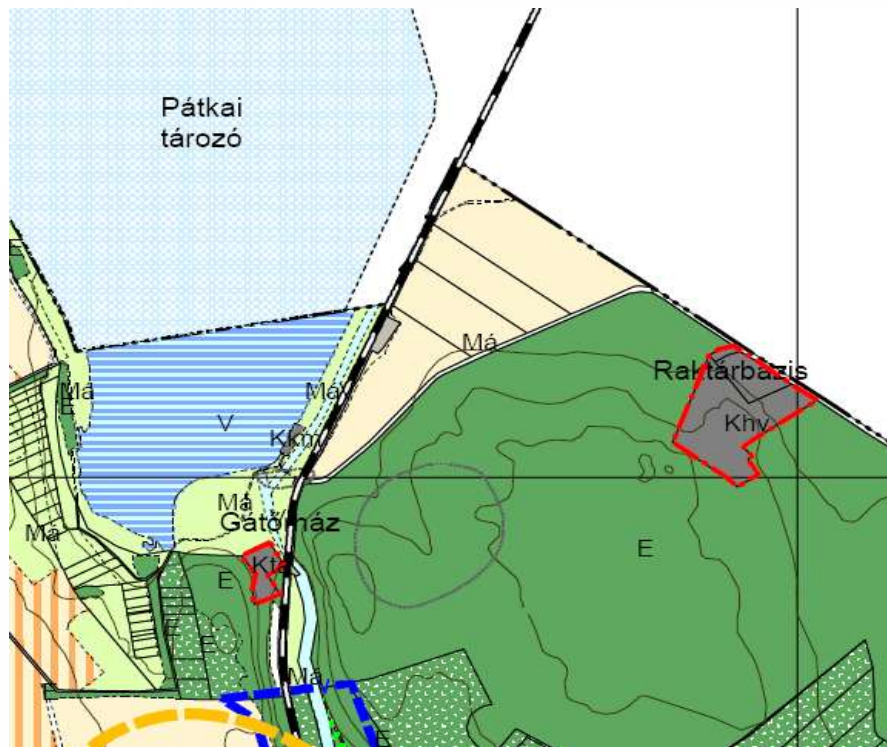

A modellterület távlati képe

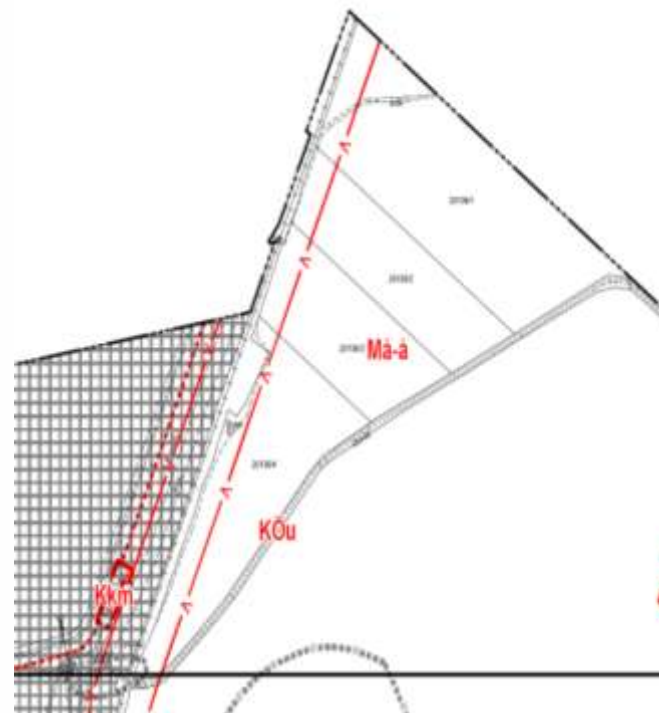

A tervezett tevékenység célja

Szerkezeti terv

Szabályozási terv

Környezeti hatásvizsgálat

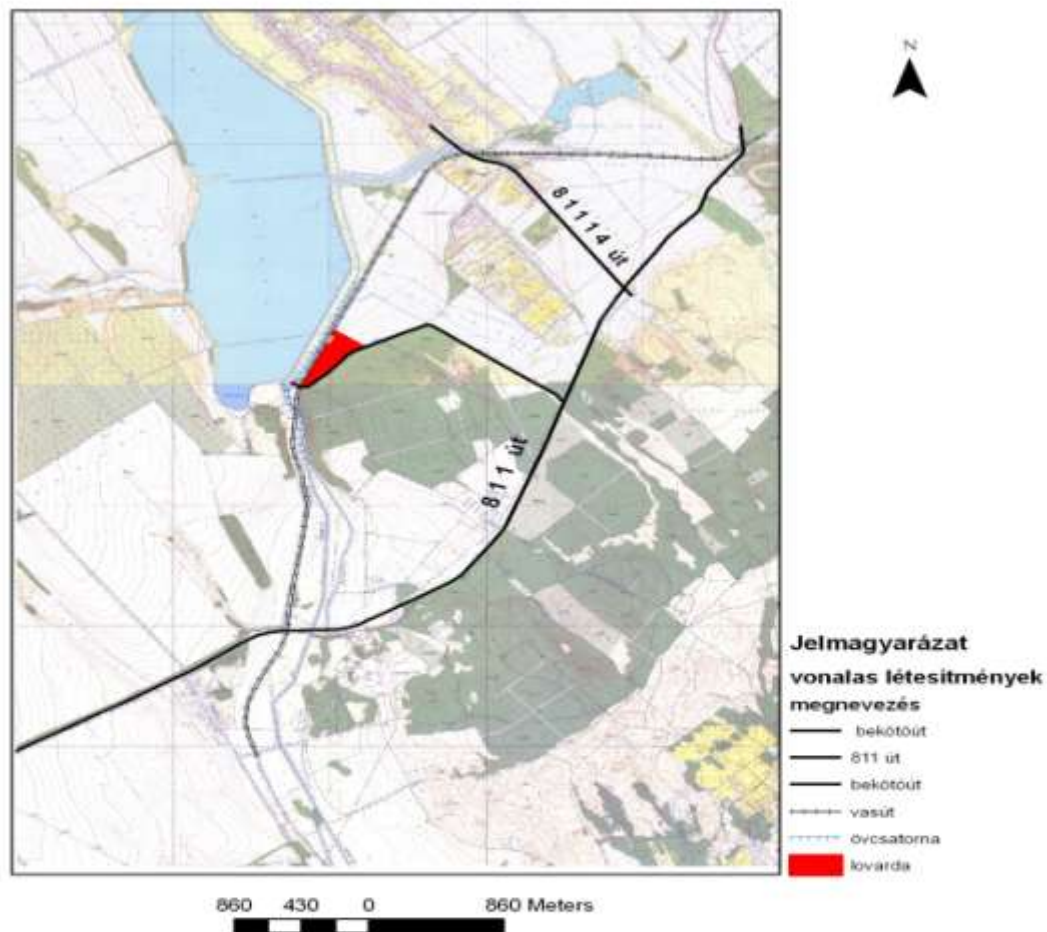
Előzetes vizsgálati dokumentáció

314/2005.(XII.25)Korm.rendelet

- A tevékenység volumene
- A telepítés és működés (használat) várható időpontja és időtartama, időbeli megoszlása
- A tevékenység helye és területigénye
- A terület természetföldrajzi jellemzői
- Kapcsolódó műveletek
- A tevékenységhez szükséges teher és személyszállítás nagyságrendje
- A tervezett tevékenység környezetterhelése és a várható környezet-igénybevétel becslése
- A közvetlen és a közvetett hatásterület

A tevékenység helye és területigénye

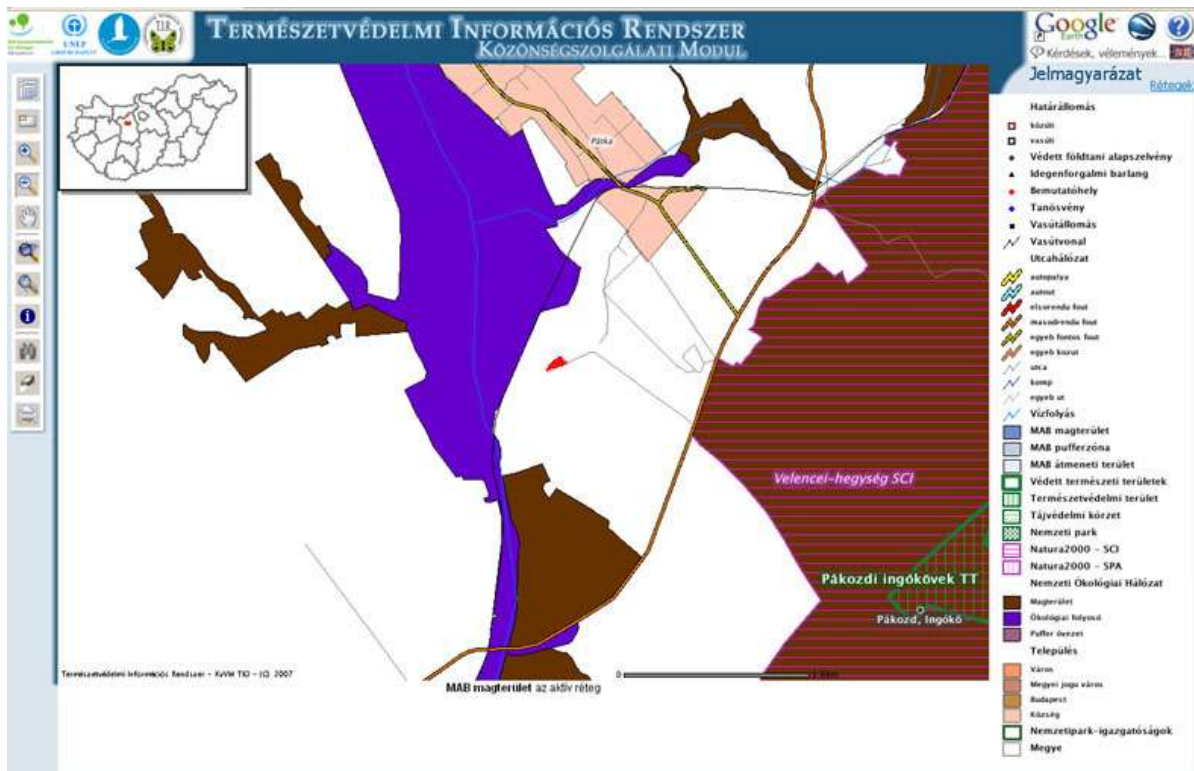
A tevékenység volumene

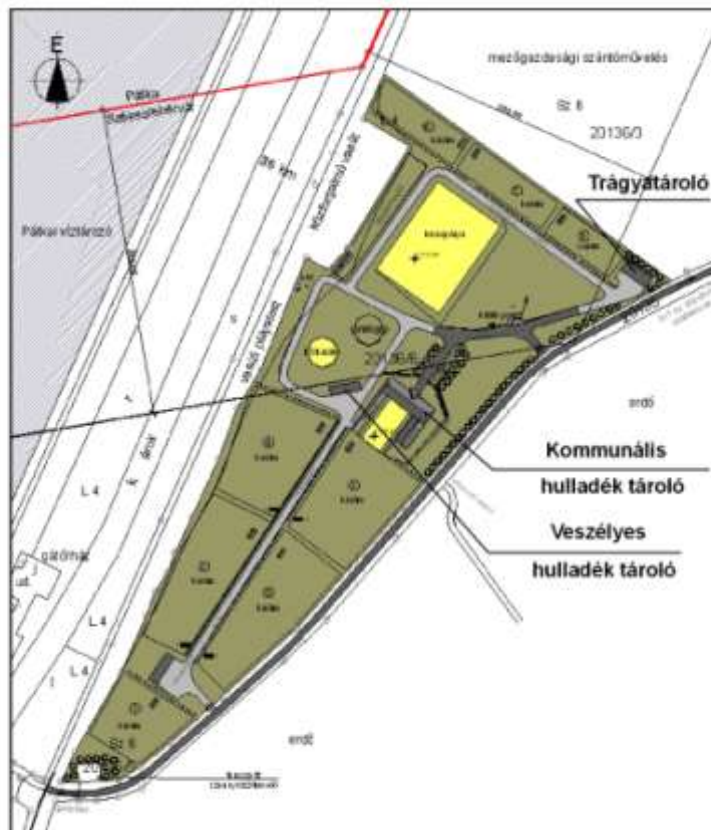

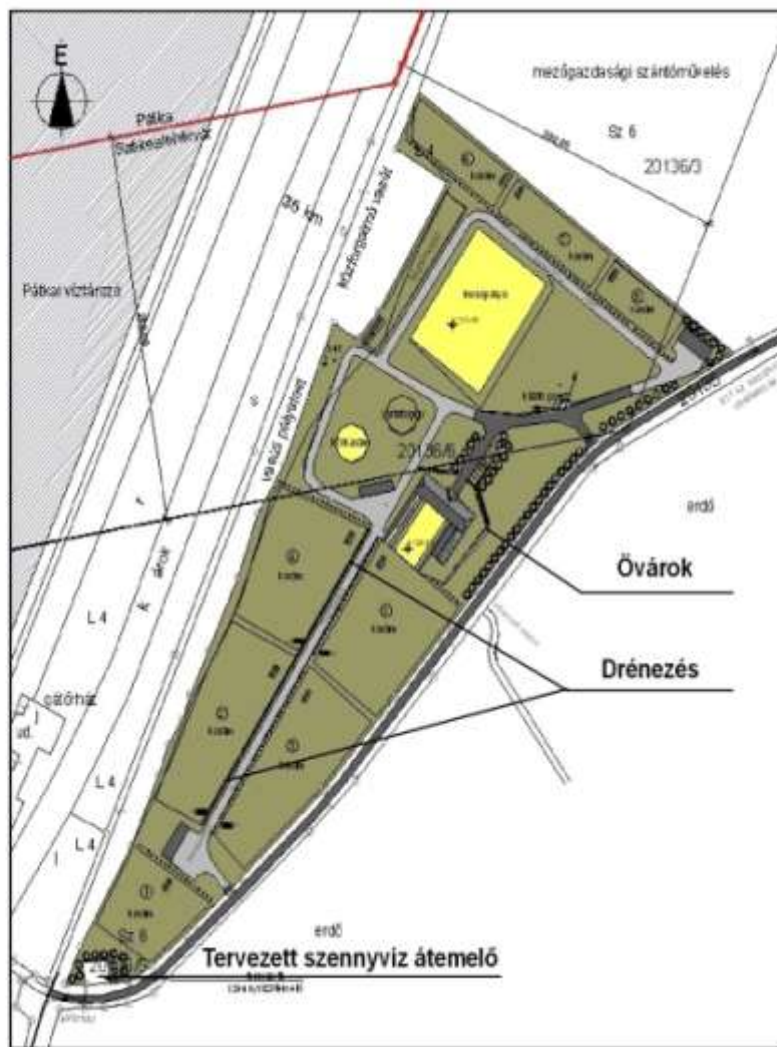
A terület természetföldrajzi jellemzői

Kapcsolódó műveletek- keletkező hulladékok

Kapcsolódó műveletek- szennyvízkezelés

A tervezett tevékenység környezetterhelése és a várható környezet-igénybevétel becslése

Jel, rövidítés	Tartalma, magyarázat
	A hatásviselő közeg
◆	a közegjelen van a hatás folyamatban
(◆)	a közeg alárendelten vagy közvetetten van jelen
◆!	a közeg kiemelten fontos a hatásfolyamatban
	A környezeti hatásfolyamat jellemzése
F - fizikai K - kémiai B - biológiai	a hatás jellege
É - építési szakasz M - működési szakasz Üz - üzemzavar szakasza	a maradó hatás időszaka
I 1 - a telepítési terület I 2 - közvetlen környezet I 3 - tágabb környezet	hatásterület
e - egyszeri t - ismétlődő, többszöri	gyakoriság
	A környezeti hatásfolyamat minősítése
S - semleges, nincs	Nincs, ill. észrevehető hatás: határérték alatti
T - gyenge, tűrhető	Nagyon kicsi változás van, határérték alatti
M - mérsékelt	A változás jóval a norma alatti: határérték alatti
E - erős	A hatás megszűntével visszaáll a rendszer: átmeneti határérték túllépés
K - jelentős, káros	A hatás elmúltával nem áll helyre a rendszer, esetleg károsodik: határérték feletti értékek
Á - állandó	változás
Cs - csökkenő	
E - erősödő, növekvő	
P - periodikus	

A tervezett tevékenység környezetterhelése és a várható környezet-igénybevétel becslése

Környezeti	Környezeti elemek, környezeti rendszerek	Környezeti hatásfolyamat																	Megjegyzés
		Hatásviselő közeg									Jellemzése						Minősítés		
		levegő	földtani közeg	felszíni víz	felszín alatti víz	élelvilág	épített környezet	ökoszisztéma	települési környezet	táj	a hatás	hatás	hatásterület	gyakoriaság	változása	építési szakasz	üzemelési szakasz	üzemzavar, havária	
Logisztika	mozgás, zaj, légszennyezés	♦	♦	-	-	♦	♦	-	-	-	F	M	I2	t	P	T	S	M	Személy- áruszállítás
Aggregátoros üzem	elektromágneses energia kibocsátása	♦	-	-	-	-	-	-	-	-	F	Üz	I2	t	Á	-	-	S	Áramkimaradás esetén
Emberi tevékenység	hulladékok: kommunális hulladék, veszélyes hulladékszennyvíz	♦	♦	♦	♦	-	-	-	-	-	F K B	Üz	I3	t	Á	-	S	S	Mindháromat gyűjtik, elviszik, ártalmatlanítják
Állattartás	almos trágya	♦	♦	♦	♦	-	-	-	-	-	K B	Üz	I3	t	Á	-	S	S	Gyűjtik, elviszik, hasznosítják
Felvonulás	mozgás, zaj légszennyezés	♦	♦	♦	♦	-	-	-	-	-	F K	É	I1	e	Á	T	-	T	Kivitelezési munkák
Külső közművek	földmunka zaj légszennyezés	♦	♦	♦	♦	-	-	-	-	-	F K	É	I1	e	Á	T	-	T	
Víz- szennyvíztároló- csatorna	Földmunka zaj légszennyezés	♦	♦	♦	♦	-	-	-	-	-	F K	É	I1	e	Á	T	-	T	
Dréncövezés	földmunka zaj légszennyezés	♦	♦	♦	♦	♦	-	♦	-	♦	F K B	É M	I3	t	Á	T	M	T	

A KÖZVETLEN ÉS A KÖZVETETT HATÁSTERÜLET

A kölcsönös megfeleltetés fő törekvései

- Környezet, a táj megóvása

Natura2000

Víz Keretirányelv

- Termelők kíméletes körültekintő gazdálkodása
- Termőföld jó mezőgazdasági és ökológiai állapotban tartása
- Lakosság egészséges termékekkel való ellátása
- Közvetlenül vagy közvetve az egész társadalom igényeinek szolgálata

■ ■ ■ **2013!?**

